

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

10 november 2022

Limburgers willen perspectief roept onze Provinciale fractie bij de algemene beschouwingen en ik roep Steindenaren willen perspectief!

We zouden nog meer moeten uitgaan van de noden en wensen van onze burgers en ondernemers. Wat hebben deze mensen aan een technisch verhaal rondom een begroting?

Met de huidige opeenstapeling van problemen voor onze inwoners is die vraag reëler dan ooit.

Deze tijden vragen om een directe en snelle aanpak, zorg voor elkaar en wel meteen. De nood is hoog...

Ik ga jullie meenemen in de diverse taakvelden en zal proberen een duidelijk beeld te schetsen van onze visie hierop.

Het is belangrijk voor de samenleving dat we een sterke economie hebben, maar dat zou geen doel op zich moeten zijn. Vooral belangrijk voor het CDA is dat er een eerlijke economie is, een goede balans tussen onder andere de korte en de lange termijn, maar ook bijvoorbeeld tussen werkgevers en werknemers.

Als we kijken naar de economische taakvelden in onze begroting dan zien we onder meer aandacht voor verduurzaming van bedrijventerreinen, en dat is goed voor het klimaat en voor de toekomstige generaties.

In deze roerige tijden is het maken van een begroting lastig en dat lezen we terug in het feit dat er veel zaken genoemd worden die nog concreet vorm moeten krijgen of die nog stevig kunnen wijzigen.

Ook staat er in de stukken dat er volgens het college voldoende arbeidspotentieel aanwezig dient te zijn, maar we lezen niet of en hoe de gemeente daarvoor zorg gaat dragen.

Doordat er nog veel kan wijzigen is het soms moeilijk om op dit moment veel te vinden van diverse thema's, maar we hopen en verwachten ook wel dat ons college spoedig met nadere uitwerking zal komen.

In nog nader te bepalen zaken vragen wij het college om niet alleen te kijken naar economische effecten, maar ook de bredere maatschappelijke voorwaarden vooral mee te nemen hierin.

De effecten van economische hulp zijn nú nodig, mensen zoeken houvast.

Zoals al gezegd, de economie is er tenslotte voor de samenleving!

We roepen vooral op om ook oog te hebben voor de lastige situatie waarin heel veel ondernemers zich bevinden. Het begon met Corona en vervolgens tijdens het opkrabbelen worden ze weer terug geworpen door de oorlog in Oekraïne. Hoge energieprijzen, problemen met het verkrijgen van grondstoffen, bevoorrading, vervoer enzovoort hakken er in. Met name de kleine ondernemer en de bakker op de hoek staan te springen om hulp.

Ondersteun onze ondernemers zo goed als mogelijk in deze zware, onzekere en lastige tijden. CDA Stein verzoekt het college dan ook om met de ondernemers in gesprek te gaan om te komen tot sterke en concrete oplossingen voor deze mensen, een zelfregulerend noodfonds voor en door ondernemers zou een mogelijke optie kunnen zijn.

Goed onderwijs staat voorop om kinderen een mooie start te kunnen bieden voor hun toekomst, dat geldt voor alle kinderen dus ook die uit de gemeente Stein.

Daarom is het dan ook belangrijk dat er ingezet wordt op meerdere aspecten van het onderwijs. Het is goed om te zien dat alle peuters de kans krijgen om een gelijke start te hebben aan het begin van hun schoolcarrière. Deze kans om te groeien en ontwikkelen werkt door richting het basisschoolonderwijs en het voortgezet onderwijs.

Scholing dient in een stimulerende omgeving gegeven te worden. Nadat er afgelopen jaar ingestemd is met het aanpassen van een aantal basisscholen, is het noodzaak om

ook het voortgezet onderwijs hierin mee te nemen, dus de uitbreiding van het gebouw van scholengemeenschap Groenewald sluit hier mooi op aan. Niet alleen biedt dit kansen aan kinderen uit onze eigen gemeente maar daarnaast zal dit ook een positief effect hebben op kinderen uit buurgemeenten. Zo komen zowel Groenewald alsook de gemeente Stein weer mooier op de kaart.

Kinderen en jongeren in onze gemeente zijn heel belangrijk voor ons, ze hebben de toekomst!

Door op een manier samen te werken waarbij politie en bijvoorbeeld opbouwwerkers functioneren als een soort “straatcoaches” tussen de mensen en jongeren in Stein, komen ze met elkaar in gesprek en geeft dit mogelijk een groter gevoel van veiligheid.

Dit contact maakt dat de afstand tussen deze twee groepen namelijk een stuk kleiner is.

Een veilige en sociale omgeving creëren voor eenieder bevordert de saamhorigheid. Inwoners voelen zich dan meer en meer verbonden met de gemeente.

Een hele mooi stap die binnen onze gemeente genomen wordt is het starten met het zogenaamde IJslands preventiemodel. Dit houdt in het kort samengevat in dat onder andere gebruik van alcohol, tabak of drugs onder jongeren gemonitord zal gaan worden. Vervolgens wordt er een positieve leefomgeving voor deze groep jongeren gecreëerd waarin ze gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien.

Komende tijd hebben heel veel thema's prioriteit. We hebben met zijn allen een verantwoordelijkheid om dit in goede banen te kunnen leiden.

Hoe kunnen we er samen voor zorgen dat mensen financieel gezond blijven?

Hoe gaan we om met migratie en sociale inclusie?

Als gemeente dienen we hier ook onze rol in te nemen door mensen onder andere voldoende te blijven informeren over welke mogelijkheden er zijn en welke hulp er, eventueel preventief, geboden kan worden.

Hoe mooi zou het zijn als we thema's met elkaar kunnen verbinden ?

Als we beginnen met onze eigen jongeren, maar ook de migratiejongeren in Stein te stimuleren mee te doen aan onze maatschappij, dan werkt dit door naar de toekomst. Jong en oud met elkaar verbinden werkt op alle fronten door.

Daarnaast is het ook belangrijk om te zien dat de mensen die net boven de inkomensgrens zitten van minima en dus geen recht hebben op toeslagen en extra gelden, het financieel vaak nog zwaarder hebben dan degenen met bijvoorbeeld een inkomen op bijstandsniveau. Dit komt doordat hun netto te besteden inkomen lager is door het ontbreken van bepaalde toeslagen, subsidies enzovoort.

CDA vraagt het college om in kaart te brengen over hoeveel personen we hier spreken en te kijken naar een manier om geld vrij te maken zodat deze groep hard werkende inwoners een financieel steuntje in de rug kunnen krijgen.

Als gemeente Stein zijn we gezegend met een geweldige ligging als we praten over bereikbaarheid. We zijn op bijna alle mogelijke manieren heel goed te bereiken. Zowel via de snelweg als over het water of met een treinverbinding, maar ook een vliegveld ligt heel dichtbij!

Er staat in deze paragraaf van de begroting veel geschreven over wat we allemaal willen en een van de belangrijkste items lijkt me dan ook wonen..Er staat in de programmabegroting onder hoofdstuk 8 Ruimtelijke Ordening: 'randvoorwaarde blijft echter dat deze ontwikkelingen bijdragen aan een evenwichtige ontwikkeling van de woningmarkt', maar dit zou toch de belangrijkste voorwaarde moeten zijn in plaats van een randvoorwaarde? We zien in onze gemeente meerdere ontwikkelingen gericht op ouderenhuisvesting door levensloopbestendige woningen aan te bieden maar echte goedkope starterswoningen zijn er maar heel mondjesmaat, laat staan studentenhuisvesting. We vragen het college om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van tiny housing, prefab woningen en zogenaamde 'torens' opgebouwd uit containers, kortom de zogenaamde A-typische projectontwikkeling.

Het is wellicht een utopie om een grotendeels leegstaand gebouw zoals de oude St. Gillisschool in Elsloo om te bouwen tot appartementen voor de starter zodat ze niet onze gemeente om die reden hoeven te verlaten. In dat gebouw zitten voornamelijk alleen een kinderopvang en expressiegroep de Ruif gevestigd momenteel. Daarvoor is sneller een vervangende locatie gevonden dan voor een appartementencomplex voor jongeren, dus ook daar liggen mogelijkheden.

Fietspaden hebben een steeds prominentere rol binnen de gemeente en het is mooi dat er een visie komt voor de inrichting van de openbare ruimte die voorziet in veilige en overzichtelijke fietspaden. Ik zou als pijnpunt in dit kader het nieuwe fietspad in Urmond langs de Nieuwe Postbaan onder de aandacht willen brengen. Diverse keren zie ik daar brommers en scooters toeren uithalen om over te steken om aan de overkant te gaan tanken bij het daar gelegen tankstation. Een veilige oversteekplaats zou hier een oplossing kunnen zijn.

Er zijn ook gelden gereserveerd voor zogenaamde trage paadjes en fietspaden waarbij ik me afvraag hoe groot de noodzaak hiervoor is. In deze financieel onzekere tijden zouden we moeten oppassen met al te veel geld te stoppen in 'leuke' en 'prestigieuze' projecten, maar zorg ervoor dat dit geld besteedt wordt aan al onze inwoners en ondernemers.

De plannen voor het Dorine Verschurenplein roepen bij onze fractie nog wel wat vraagtekens op wanneer we kijken naar de hoeveelheid beschikbare parkeerplaatsen straks na de vernieuwing. We moeten zeker kijken naar de ondernemers die daar gevestigd zijn en hun boterham is gedeeltelijk afhankelijk van voldoende mogelijkheid tot parkeren.

Als we in dat kader het sluiten van de ALDI in Elsloo nog meenemen dan stevenen we hard af op een kern zonder veel voorzieningen. Mensen die slecht ter been zijn of afhankelijk van het vervoer van anderen, zullen zich mogelijk onnodig nog afhankelijker gaan voelen. Naar ons idee moet dat ten alle tijden voorkomen worden. Ik verwijs hierbij naar de gezamenlijk ingediende motie van CDA, CMB en PvdA.

De woonlasten in onze mooie gemeente zijn nog steeds erg hoog, zelfs bovengemiddeld. Dit zou een leidraad moeten zijn om goed beleid te maken en bedachtzaam met gemeenschapsgeld om te gaan.

We lezen afgelopen zaterdag een artikel in de krant onder de kop ,ik citeer "Miljoenen extra te besteden in Stein". Zonder kritiek te hebben op de begroting zijn wij van mening dat dit een ander beeld kan scheppen voor de inwoners van Stein dan wellicht de opzet van dit stuk is. Met deze goede financiële positie zou ik graag van de wethouder horen of er een mogelijkheid is om de gemeentelijke belastingen omlaag te brengen.

Ik maak even een sprongetje naar sport en recreatie.

In tijden als deze waarin er veel onzekerheden zijn en armoede op de loer ligt is het belangrijk om te kunnen sporten of op een andere manier te ontspannen.

Helaas zien we op dit moment dat veel mensen genoodzaakt zijn om bijvoorbeeld hun abonnement bij de sportschool op te zeggen omdat deze prijsverhogingen moeten doorvoeren vanwege onder andere de stijgende energiekosten en mogelijk ook door de hoogte van de OZB voor verenigingen.

Leg daar de steeds hoger wordende kosten voor levensonderhoud binnen een eigen huishouden naast en het feit dat iedereen zijn euro maar 1 keer kan uitgeven en we zien dat een lidmaatschap of abonnement dan iets is waarvan we dan genoodzaakt zijn afscheid van te nemen.

Wellicht niet overbodig is het benoemen van kinderen in deze context, niet op de laatste plaats in verband met hun mentale gezondheid.

Ik zou het college middels een motie willen vragen om eens te kijken naar het terugdringen of mogelijk opheffen van de OZB voor verenigingen. {MOTIE OZB}

Tevens moeten we ook kijken of er kans is om een noodfonds in het leven te roepen waaruit verenigingen en gemeenschapsaccommodaties kunnen putten op financieel zware momenten zoals nu. Dat werkt dan door in de contributie waardoor sport en recreatie bereikbaar blijft voor iedereen.

Ook hiertoe dienen we een motie in. {MOTIE NOODFONDS}

Heel benieuwd zijn we ook naar de invulling van ons nieuw kunst- en cultuurbeleid. Uiteraard hebben we het vertrouwen dat dit een mooi beleidsdocument gaat worden. Kunst en cultuur is een belangrijke factor waarmee je je als gemeente enorm kan onderscheiden op veel vlakken.

Een kunstroute bijvoorbeeld zou een mooie toeristische activiteit kunnen zijn die te voet of al fietsend door onze gemeente gevolgd zou kunnen worden.

Hierbij zouden we dan zoveel mogelijk moeten kijken naar de lokale kunstenaars die wij in Stein zelf in huis hebben om hun diverse werken te tonen. Denk hierbij aan de reeds bestaande gedichtenroute, beeldende kunst, fotografie en streetart zoals de murals onder het viaduct.

Wat mooi is om ook te benoemen in het kader van cultuur is de motie die door onze CDA fractie in de Provinciale Staten ingediend is om extra geld te vragen voor het 'Hoes veur 't Limburgs' als extra impuls om ons Limburgs bij kinderen en jongeren onder de aandacht te brengen. Deze is aangenomen door een ruime meerderheid.

Het behouden van zoveel mogelijk cultureel erfgoed is een grote prioriteit voor CDA Stein en ik wil graag van de gelegenheid gebruik maken om verenigingen, stichtingen en ook particuliere initiatieven aan te bemoedigen om ervoor te zorgen dat de beeldbepalende en prachtige industriële kraan die nu nog in de haven staat te redden van de sloop. Helaas is er vanuit de gemeente gebleken dat er niet genoeg geld voorhanden is hiervoor, maar hoe mooi zou het zijn om deze kraan te herplaatsen op een prominente plek binnen de gemeente Stein?

Binnen het sociaal domein is het belangrijk dat we met elkaar in verbinding blijven.

Dat geldt voor jong en oud, maar ook voor inwoners en ondernemers. Uiteindelijk staan we samen voor de gemeente Stein.

Het is nodig om onze gemeente aantrekkelijk te houden op het gebied van wonen, werk en welzijn. We zien dat we te maken hebben met vergrijzing en bevolkingskrimp. Daarom is het belangrijk om ervoor te kunnen zorgen dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen, maar dat we onze gemeente ook aantrekkelijk maken om in te komen wonen en te blijven wonen. Dit is enerzijds haalbaar door het woningtekort op een goede manier in te zetten en anderzijds is het belangrijk dat voorzieningen voorhanden zijn op het gebied van milieu, infrastructuur, zorg en welzijn. Alleen maar bouwen zal de oplossing niet gaan bieden maar er moet toekomstbestendig ingezet worden zodat deze woningen geschikt zijn voor zowel jong als oud. Tevens ligt hier ook een mooie uitdaging voor mantelzorg. Het zou zoveel makkelijker moeten kunnen wanneer kinderen hun ouders in huis willen nemen om de zorg te kunnen dragen.

Daarnaast is elkaar steunen in de zorg voor met name eten en de zorg voor energie cq gas ook van heel groot belang.

Steeds meer initiatieven vanuit eigen kracht geven een stukje winst binnen deze portefeuille.

Ik kwam tijdens de campagne voor de recente gemeenteraadsverkiezingen in contact met mijn CDA collega Gabriëlle Essing uit onze buurgemeente Sittard-Geleen en zij

was bezig met een buurtkastjes project. Wat een mooi initiatief tegen onder andere het verspillen van voedsel, maar ook bijvoorbeeld voor het aanbieden van verzorgingsproducten of menstruatieproducten.

Buiten het tegengaan van voedselverspilling werkt het ook armoede tegen, het zorgt voor een sociale verbondenheid in de wijk en bovendien geeft het een zinvolle dagbesteding aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Zo dient een eenvoudig in te voeren project diverse doelen in één. Gabriëlle heeft een prijs van Burgerkracht Limburg gewonnen met dit initiatief en met het prijzengeld heeft ze de eerste 2 kastjes betaald en dus gesponsord om ook met idee in onze gemeente een start te kunnen maken.

Deze eerste kastjes zijn gemaakt door de medewerkers van Sjpassie, een geweldige groep mensen met een beperking die er veel liefde, aandacht en tijd in gestoken hebben om er iets moois van te maken.

Uiteraard mag het ook een kastje zijn uit de kringloopwinkel of een afdankertje uit de schuur, als er maar spulletjes in kunnen staan.

Voor degenen die niet tot de categorie beelddenkers behoren heb ik een kastje meegenomen om het initiatief te illustreren.

Geïnteresseerden kunnen meelezen op de website van Stichting SoGoed.

Ik dien dan ook een motie in om goedkeuring te vragen om een aftrap te geven voor dit initiatief in de gemeente Stein. {MOTIE BUURTKASTJES}

Tot slot wil ik meegeven dat wij bij deze begroting bewust geen grote wensenlijst hebben voorgelegd omdat het CDA kritisch wil blijven op ons aller belastinggeld. Ook vinden wij dat de gemeente moet blijven investeren in de Steinse samenleving waarbij zoals gezegd perspectief voor ons leidend is zoals duidelijk naar voren komt in onze algemene beschouwingen

